

Metròpoli i desenvolupament
econòmic: estratègies per al segle
XXI

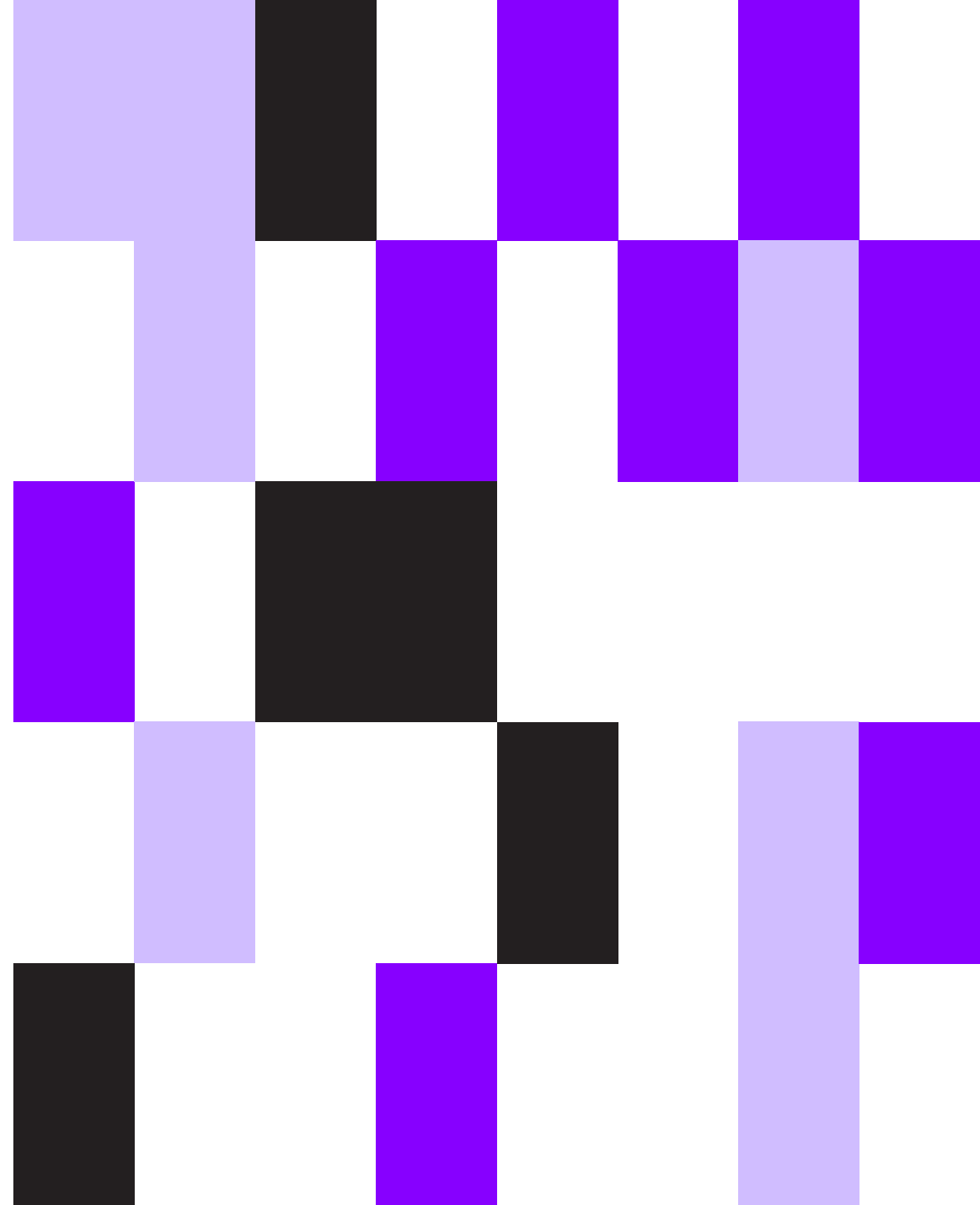
L'economia de la ciutat dels cinc milions: situacions i perspectives

Vittorio Galletto

CUIMPB

Barcelona

13 DE NOVEMBRE DE 2025

01. La metròpoli de Barcelona

02. Grans trets econòmics

03. El mercat de treball

04. (Alguns) Reptes de futur

01

La metròpoli de Barcelona

01. La metròpoli de Barcelona

Múltiples definicions de “metròpoli” a Barcelona:

Administrativa:

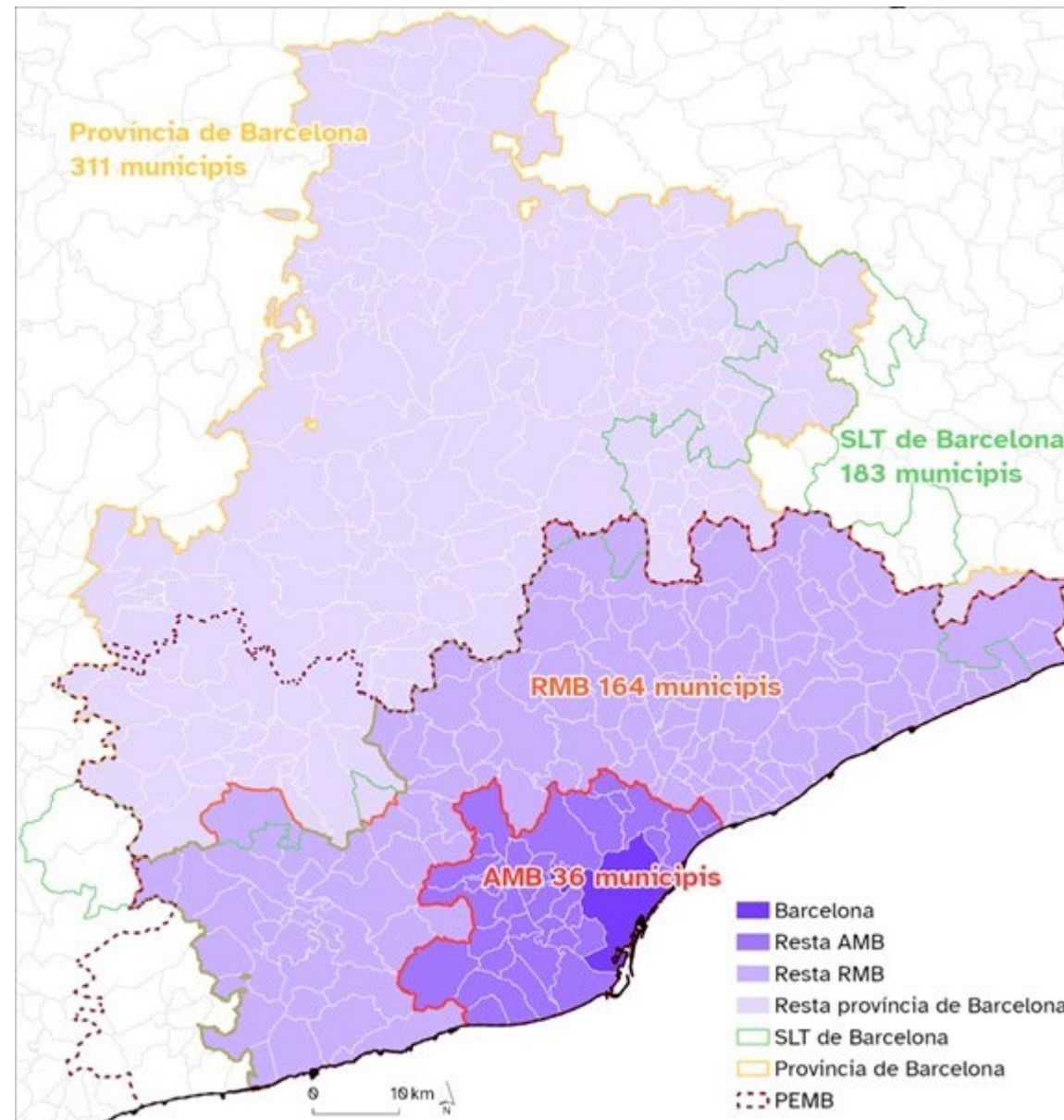
- Província de Barcelona, Regió Metropolitana segons EUROSTAT (311 municipis, 5,9m hab.)
- Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), Llei 2010 (36 municipis, 3,4m hab.)

Planificació:

- Regió metropolitana de Barcelona PTMB 2010 (164 municipis, 7 comarques)
- Àmbit metropolità de Barcelona 2017 (130 municipis, 5 comarques)
- Pla estratègic metropolita de Barcelona 2023 (*Compromís Metropolità 2030*, 199 municipis)

Funcional:

- Sistema local de treball 2021 (183 municipis)
- Àrea urbana funcional AUF-FUA (135 municipis)

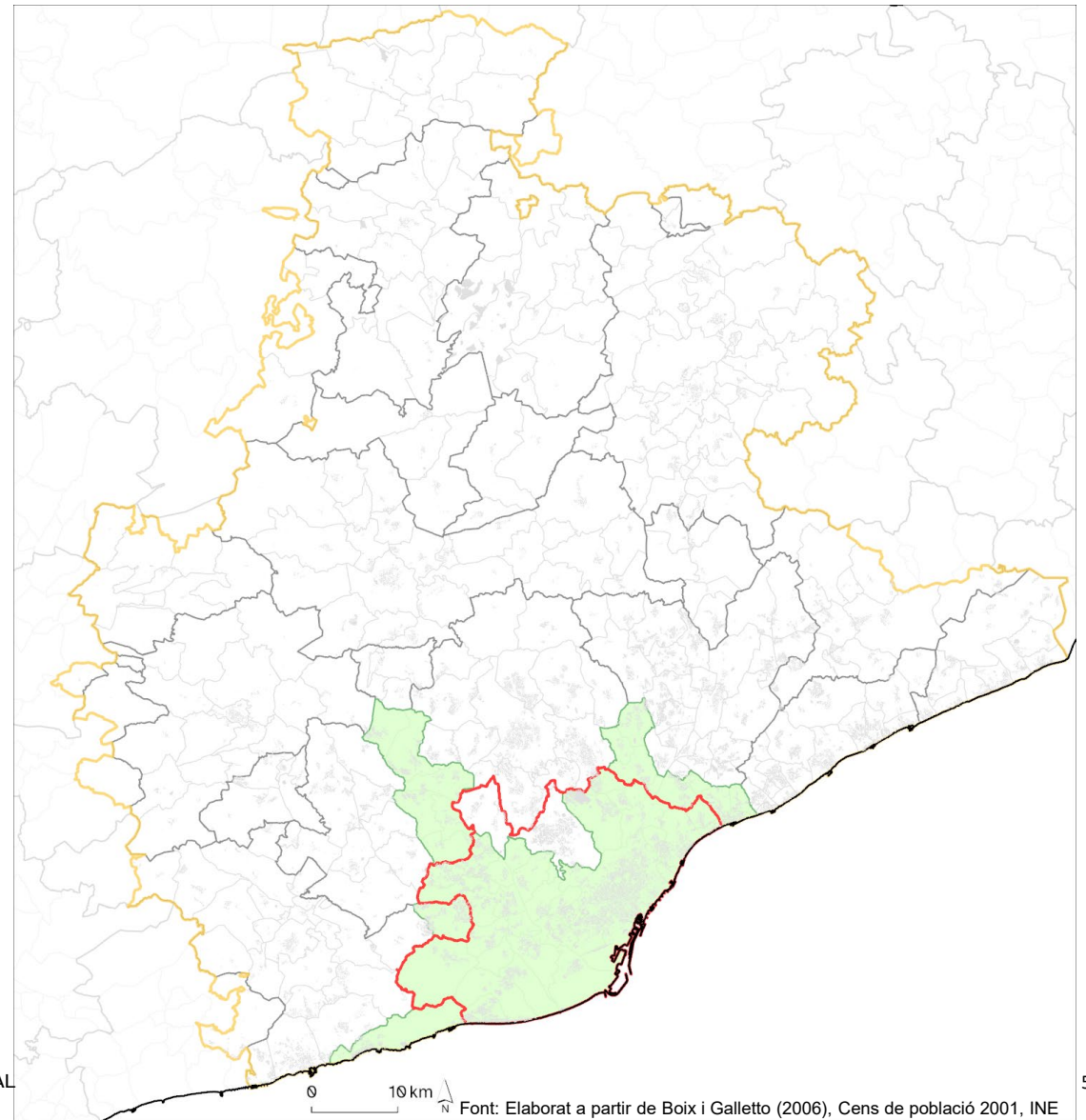

01. La metròpoli de Barcelona

Unitat d'anàlisi: el Sistema local de treball

2001: 51 municipis

Sistemes locals de treball a la província de Barcelona i AMB, 2001

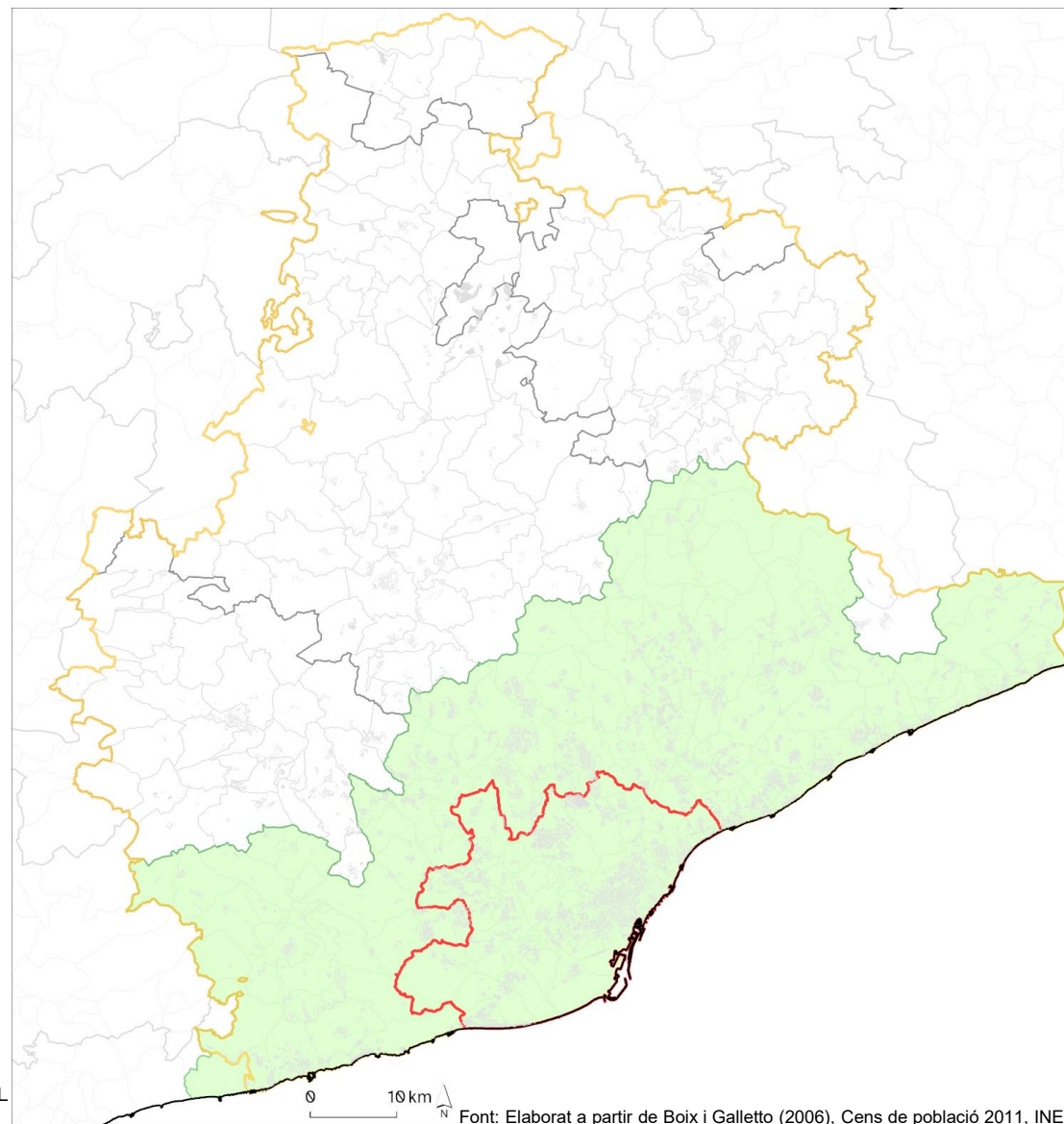
01. La metròpoli de Barcelona

Unitat d'anàlisi: el Sistema local de treball

2001: 51 municipis

2011: 165 municipis

Sistemes locals de treball a la província de Barcelona i AMB, 2011

01. La metròpoli de Barcelona

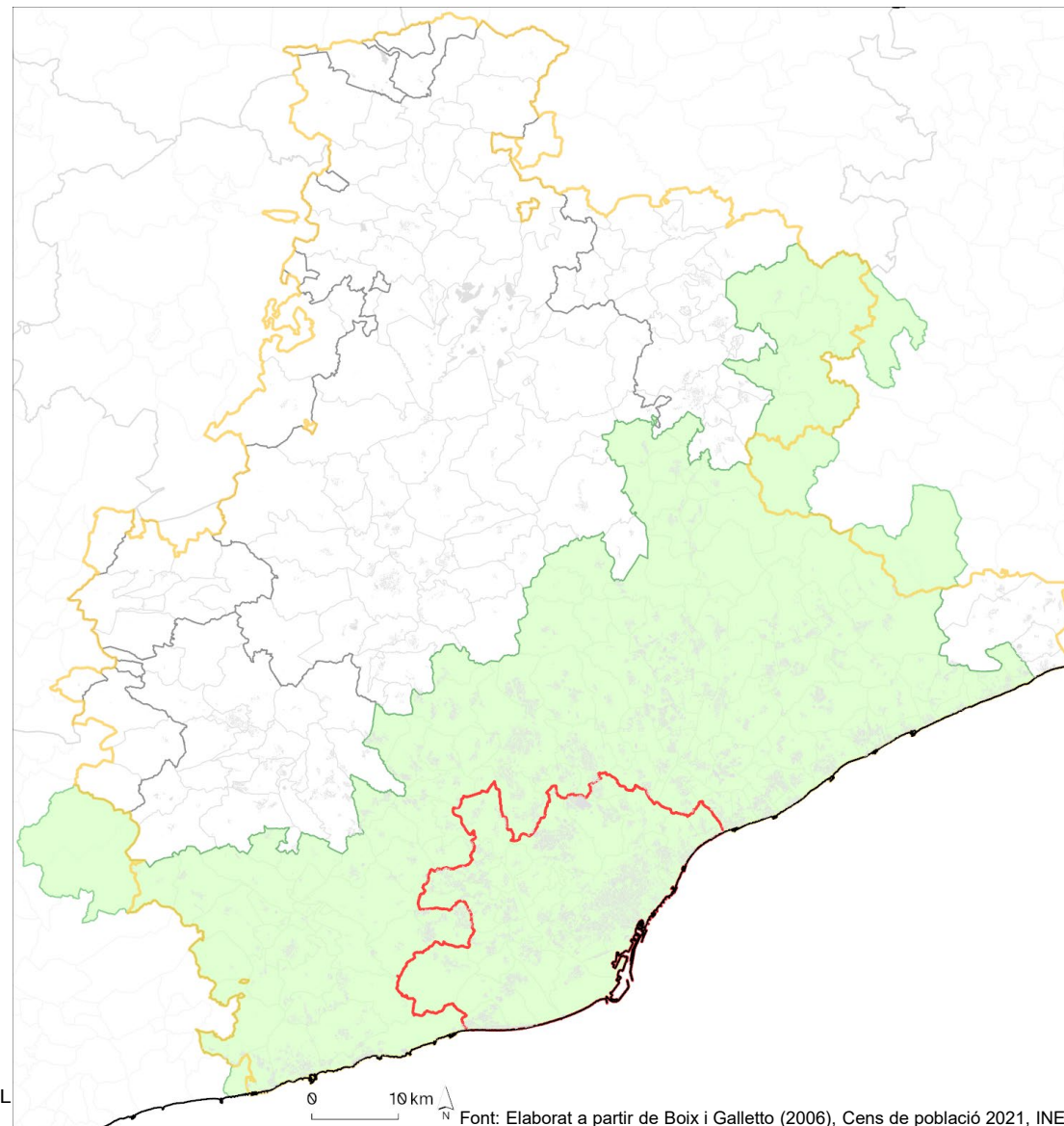
Unitat d'anàlisi: el Sistema local de treball

2001: 51 municipis

2011: 165 municipis

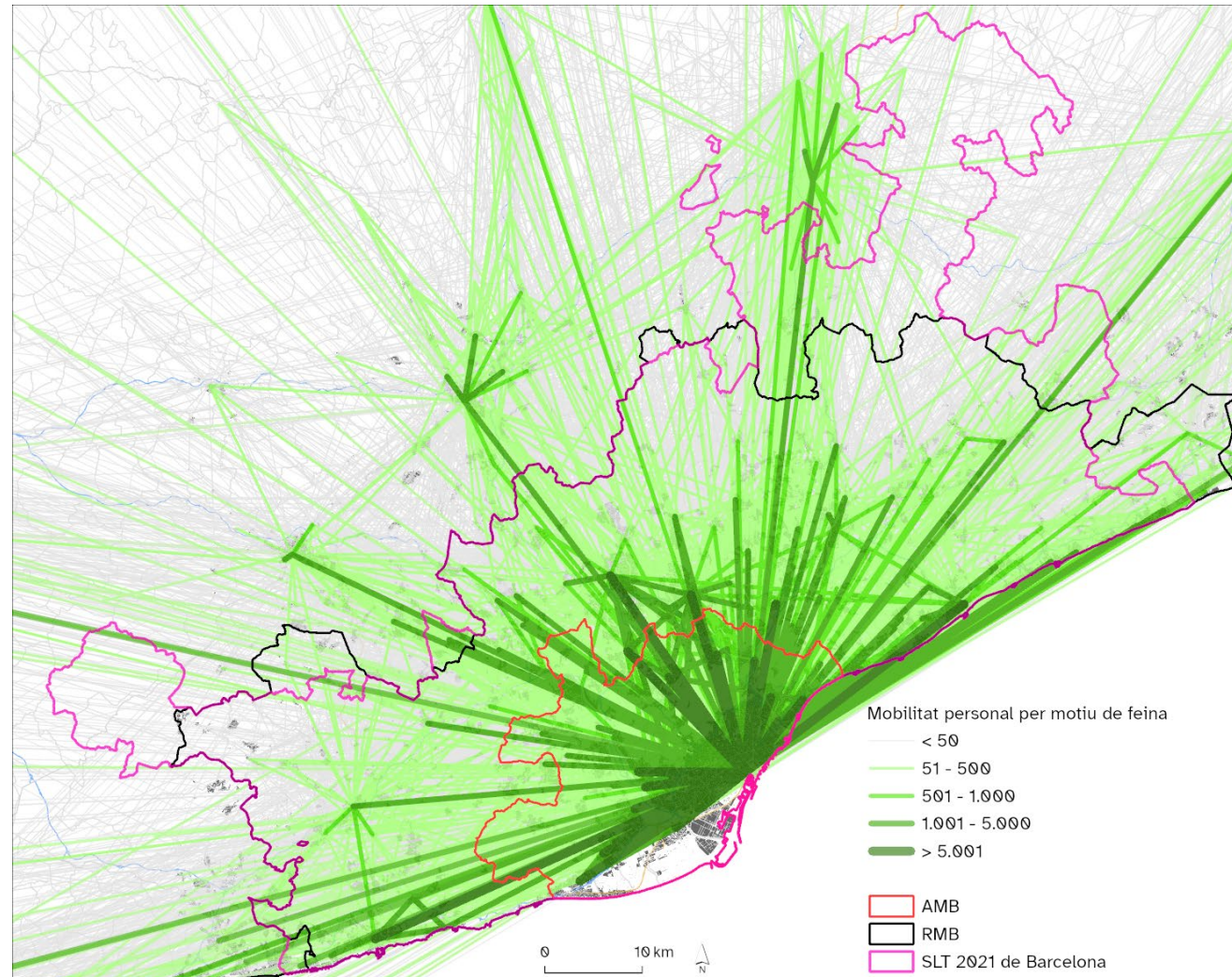
2021: 183 municipis

Sistemes locals de treball a la província de Barcelona i AMB, 2021

01. La metròpoli de Barcelona

Mobilitat personal per motiu de feina, 2021

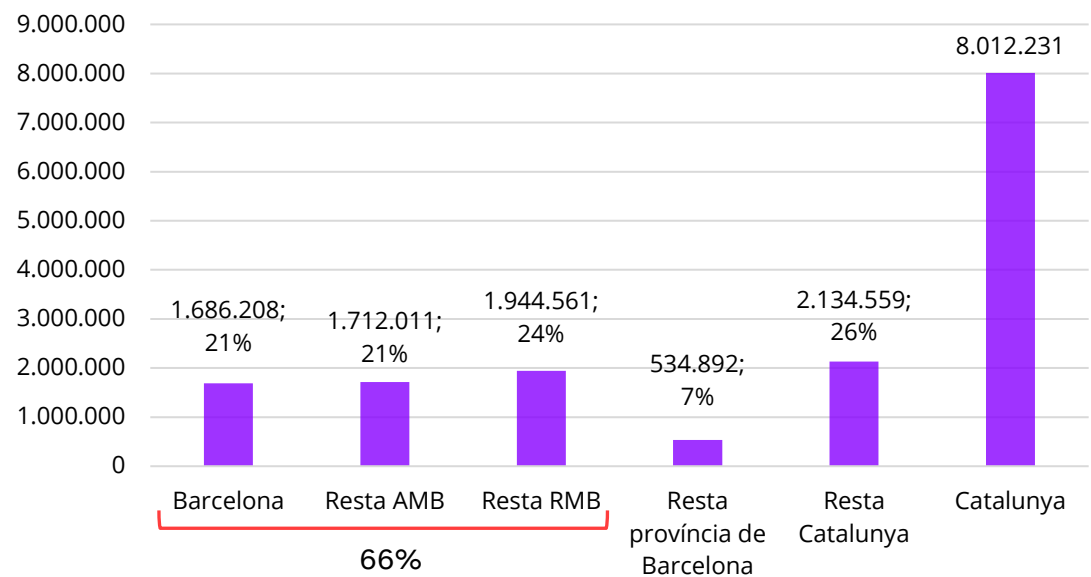
Font: Elaborat a partir de Boix i Galletto (2006) i Cens de població 2021, INE.

02

Grans trets econòmics

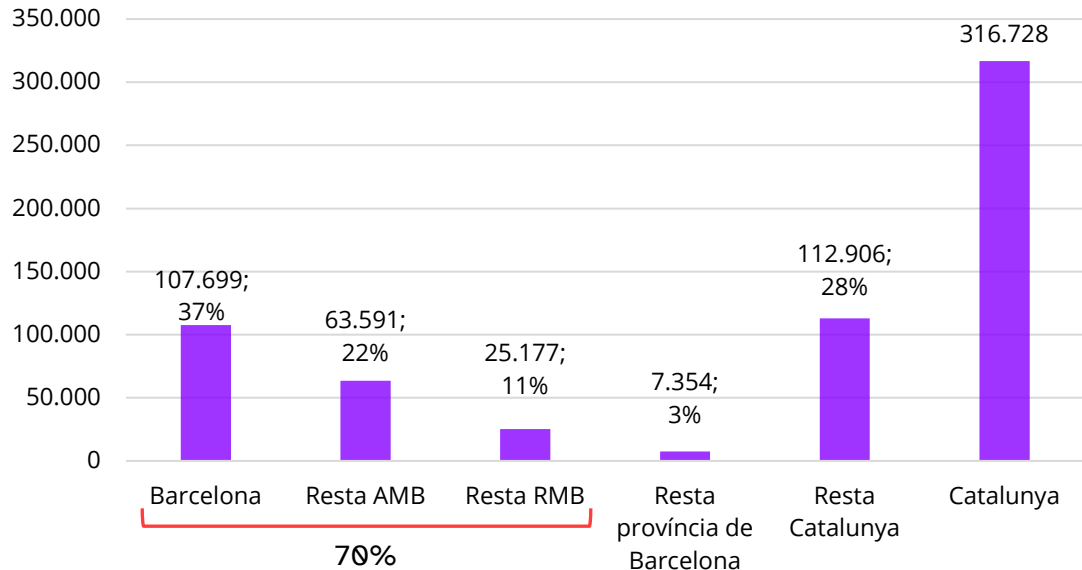
02. Grans trets econòmics

Població total i en % sobre Catalunya, 2024

Font: Idescat a partir del Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener.

PIB en milions euros preus corrents i en % sobre Catalunya, 2024

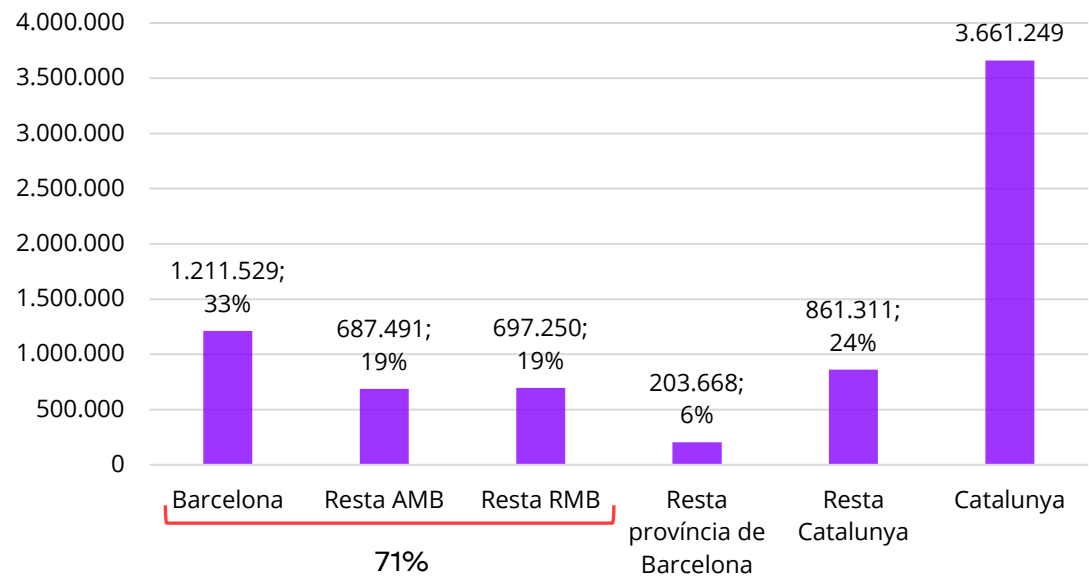
Nota: PIB de la província de Barcelona i de la RMB estimats a partir de les dades de CRE INE i taxa creixement del PIB de Catalunya.
Font: Oficina Municipal de Dades, Ajuntament de Barcelona (dades Barcelona i AMB), Idescat, i CRE INE.

La metròpoli de Barcelona representa la principal aglomeració i motor econòmic de Catalunya:

La **RMB** representa el **66%** de la població (42% l'AMB) i el **70%** del PIB de Catalunya (2022) (59% l'AMB).

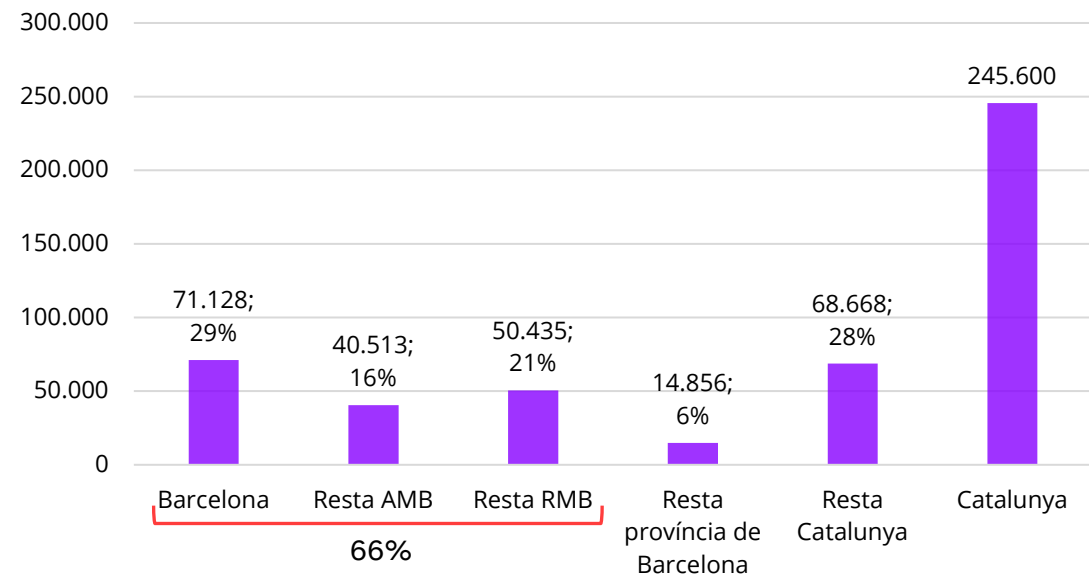
02. Grans trets econòmics

Llocs de treball totals i en % sobre Catalunya, 2024

Font: Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, Secretaría de Estado de la Seguridad Social.

Empreses (centres de cotització) totals i en % sobre Catalunya, 2024

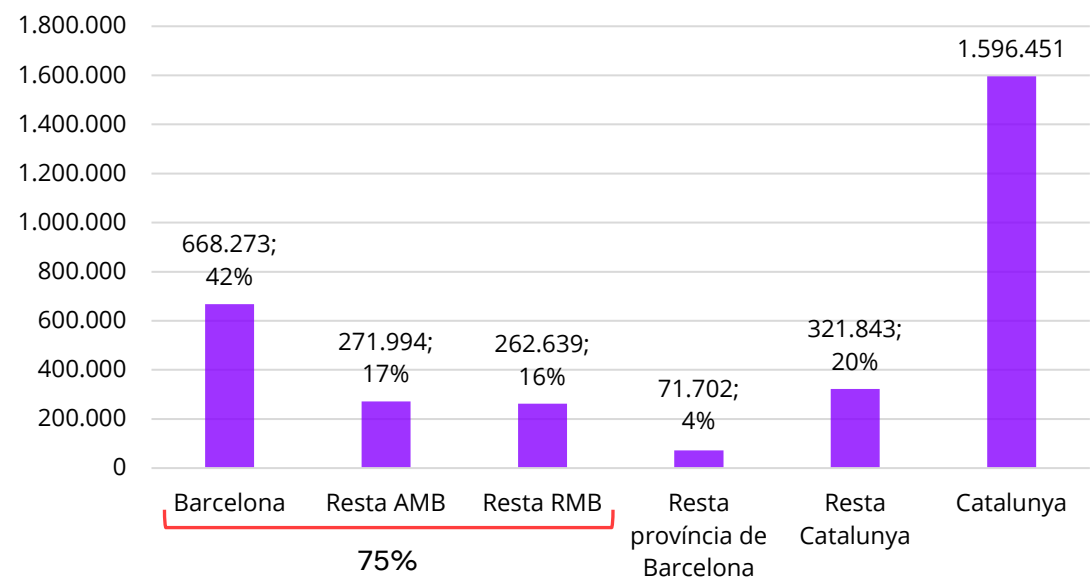
Font: Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, Secretaría de Estado de la Seguridad Social.

La metròpoli de Barcelona representa la principal aglomeració i motor econòmic de Catalunya:

La **RMB** representa el **71%** dels llocs de treball (52% l'AMB) i el **66%** de les empreses de Catalunya (45% l'AMB).

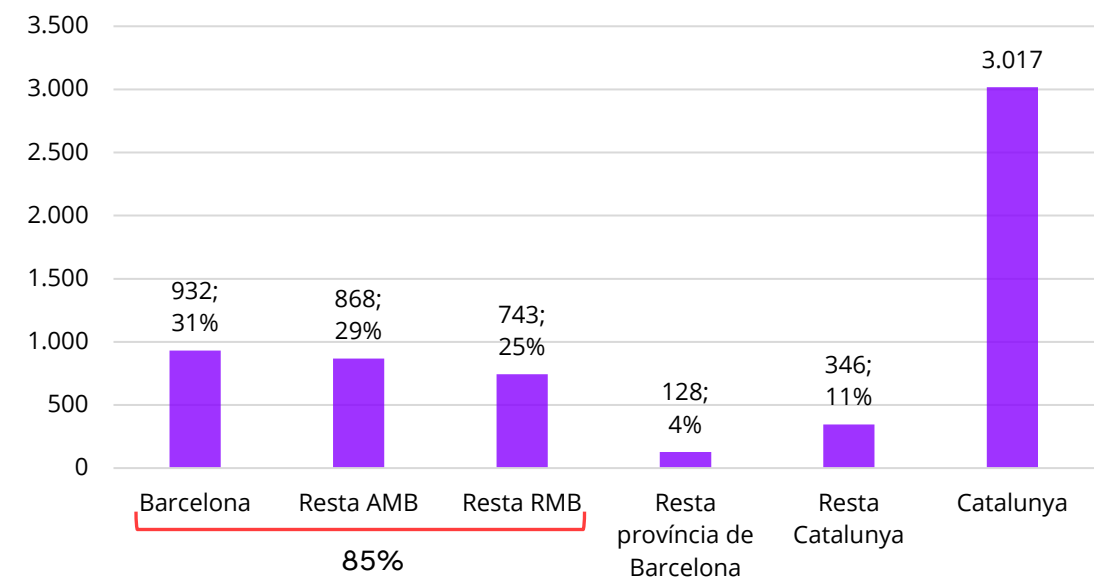
02. Grans trets econòmics

Llocs de treball per intensitat de coneixement alt, totals i en % sobre Catalunya, 2024

Font: Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, Secretaría de Estado de la Seguridad Social.

Patents europees, totals i en % sobre Catalunya, 2018-2024

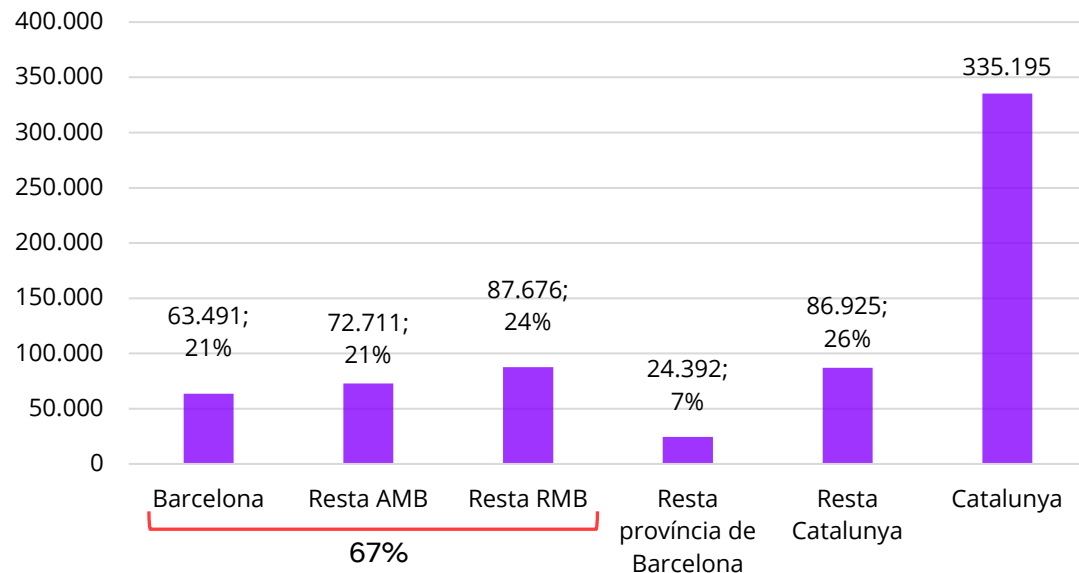
Font: Institut Metròpoli a partir de OECD REGPAT database, May 2025.

La metròpoli de Barcelona representa la principal aglomeració i motor econòmic de Catalunya:

La **RMB** representa el **75%** dels llocs de treball intensius en coneixement (46% l'AMB) i el **85%** de les patents de Catalunya (60% l'AMB).

02. Grans trets econòmics

Atur registrat, total i en % sobre Catalunya, 2024

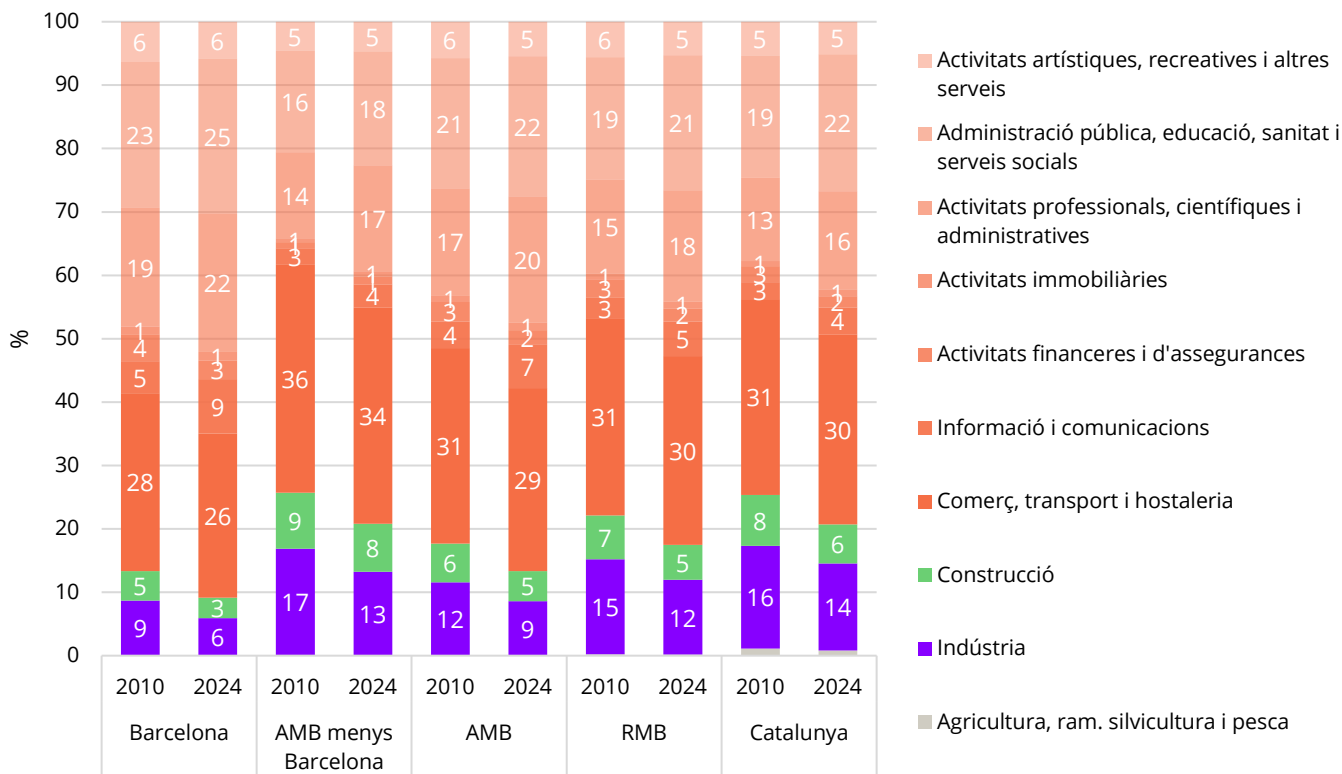
La metròpoli de Barcelona concentra la **major part de l'atur registrat** a Catalunya (67%), però és **un pes inferior al pes dels treballadors (71%)**.

La **RMB** agrupa el **67%** de les persones aturades (21% Barcelona, 21% resta de l'AMB i 24% resta de la RMB), mentre que la resta de Catalunya representa el 33%.

Font: Idescat a partir del Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener.

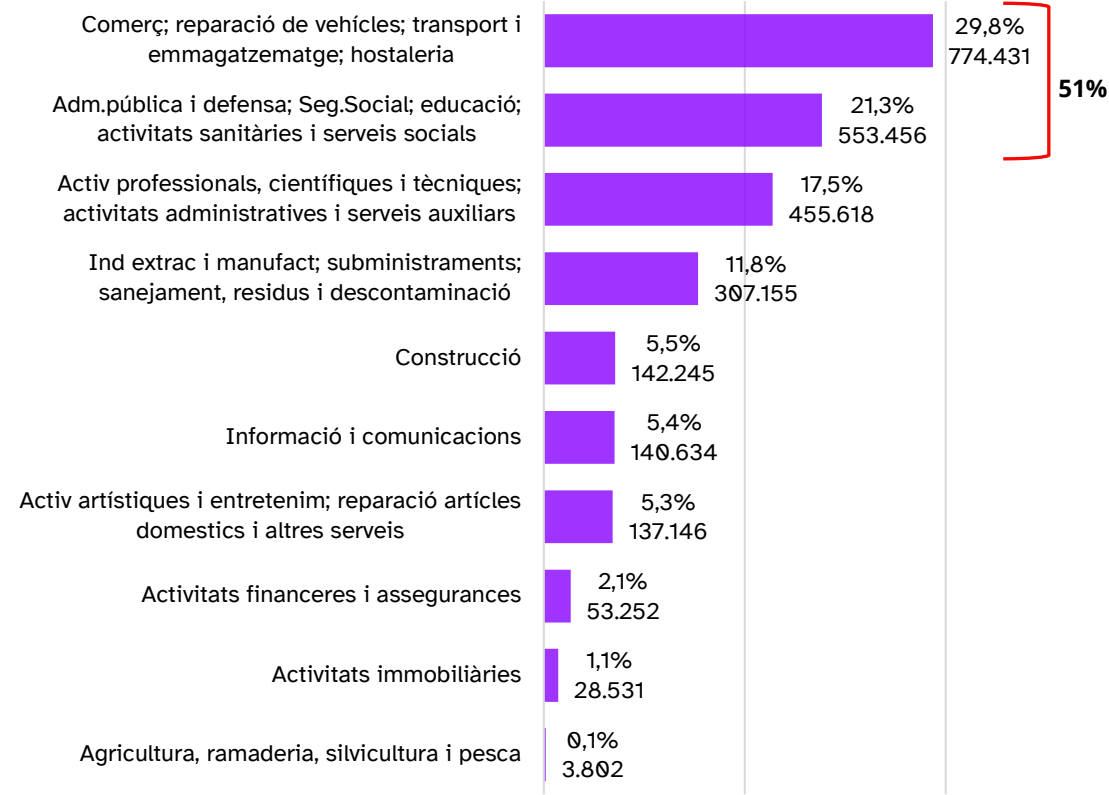
02. Grans trets econòmics

Estructura sectorial de l'ocupació a la RMB.
Desagregació a 10 sectors d'activitat, % sobre el total, 2010-2024

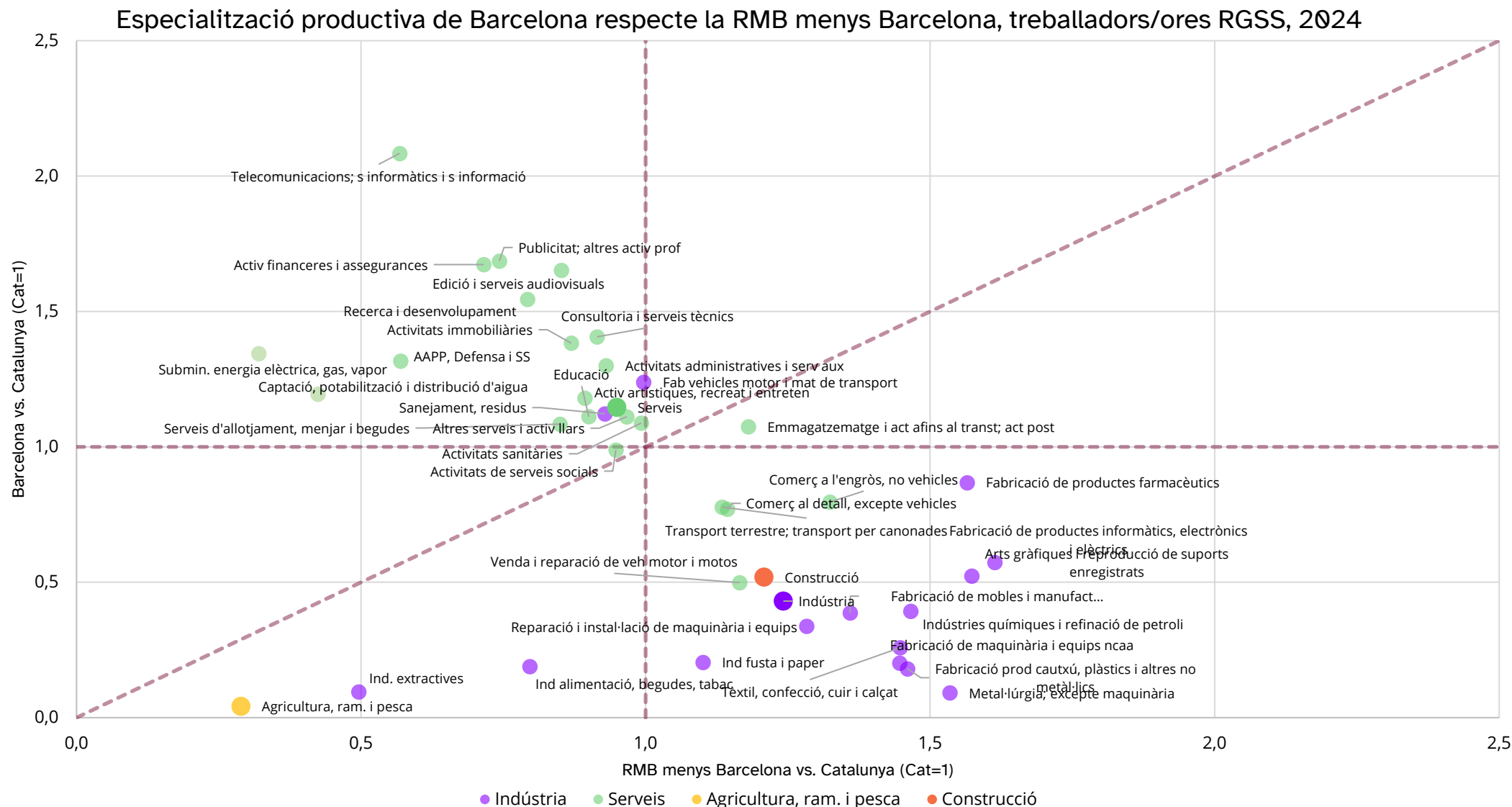
Font: Elaborat a partir de Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Estructura sectorial de l'ocupació a la RMB.
Desagregació a 10 sectors d'activitat, 4T 2024

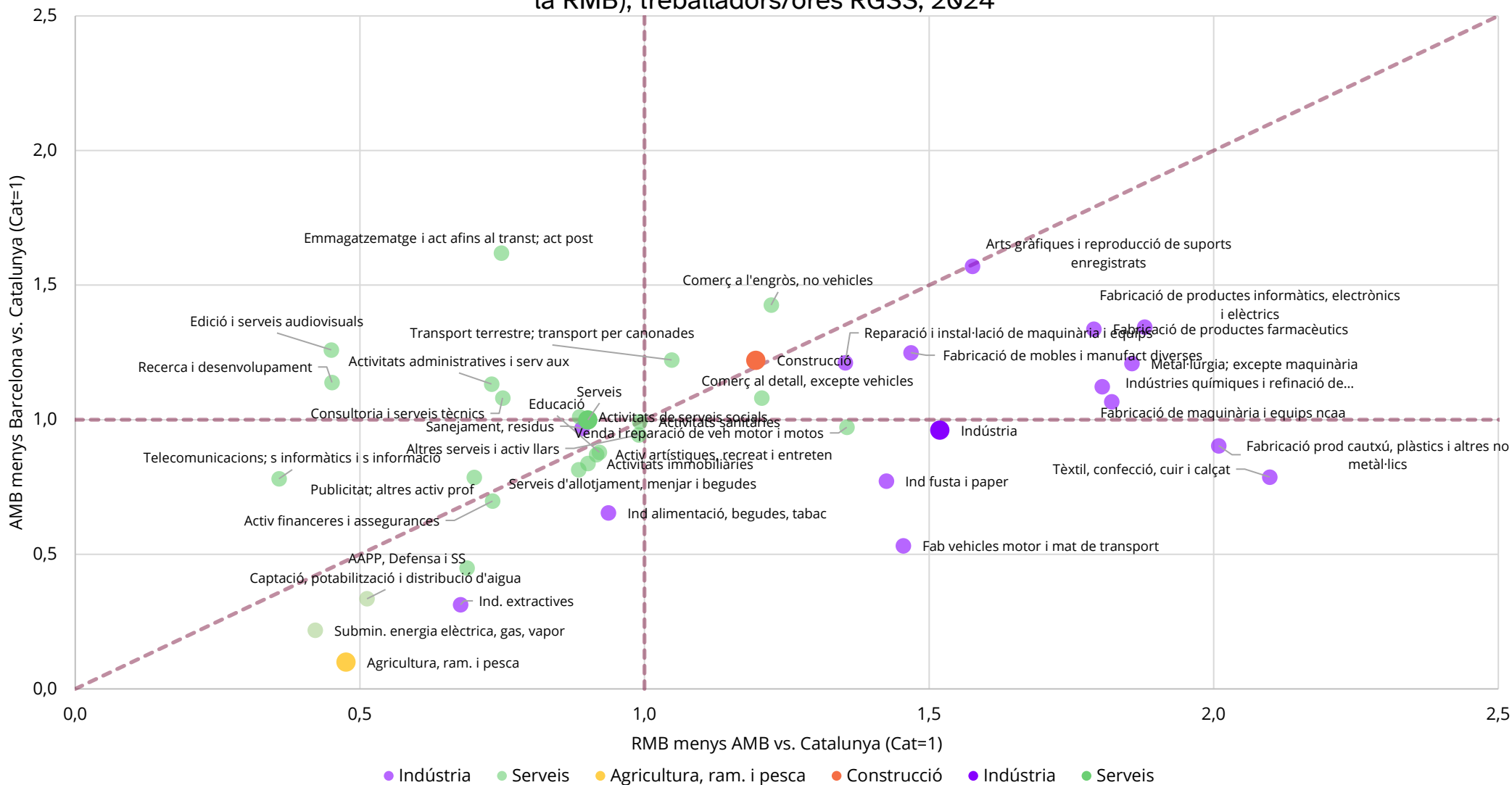
Font: Elaborat a partir de Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

02. Grans trets econòmics

02. Grans trets econòmics

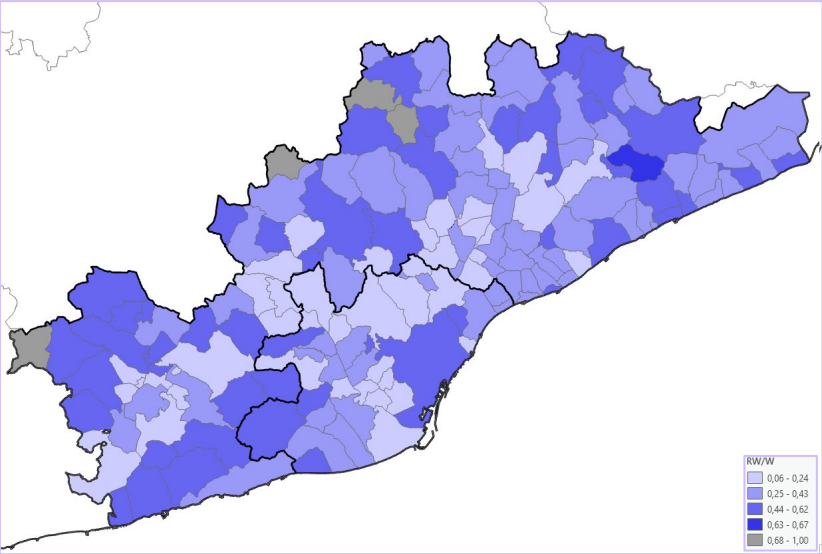
Especialització productiva de la primera corona (AMB menys Barcelona) respecte la segona corona metropolitana (resta de la RMB), treballadors/ores RGSS, 2024

02. Grans trets econòmics

Autocontenció laboral,
36 municipis AMB,
2024 i 2021 (Cens INE)

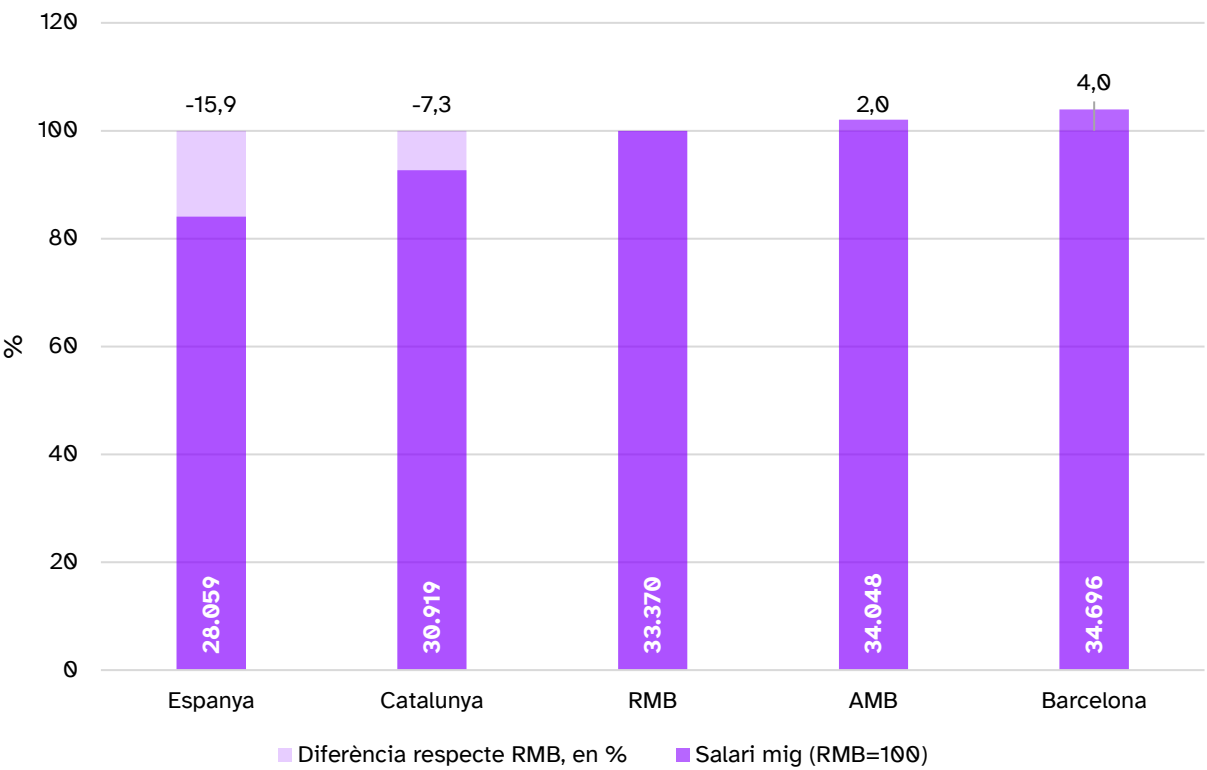
Municipi	Relació entre treballadors residents en el municipi i llocs de treball en el municipi	Relació entre treballadors residents en el municipi que treballen en el municipi i llocs de treball en el municipi
Prat de Llobregat, el	0,5	0,3
Sant Just Desvern	0,5	0,1
Barcelona	0,6	0,5
Castellbisbal	0,6	0,2
Sant Cugat del Vallès	0,7	0,2
Barberà del Vallès	0,7	0,1
Montcada i Reixac	0,8	0,2
Cornellà de Llobregat	0,8	0,2
Cerdanyola del Vallès	0,9	0,2
Papiol, el	0,9	0,3
Esplugues de Llobregat	0,9	0,2
Sant Joan Despí	1,0	0,2
Sant Feliu de Llobregat	1,1	0,3
Hospitalet de Llobregat, l'	1,1	0,1
Sant Andreu de la Barca	1,2	0,2
Gavà	1,2	0,2
Sant Boi de Llobregat	1,3	0,3
Sant Adrià de Besòs	1,3	0,2
Viladecans	1,3	0,3
Molins de Rei	1,4	0,3
Cervelló	1,4	0,2
Badalona	1,5	0,4
Sant Vicenç dels Horts	1,5	0,3
Pallejà	1,5	0,3
Castelldefels	1,6	0,5
Santa Coloma de Cervelló	1,7	0,2
Ripollet	1,9	0,4
Palma de Cervelló, la	2,0	0,1
Montgat	2,2	0,2
Tiana	2,4	0,4
Sant Climent de Llobregat	2,5	0,4
Begues	2,6	0,6
Corbera de Llobregat	2,6	0,6
Santa Coloma de Gramenet	2,7	0,5
Torrelles de Llobregat	2,7	0,6
Badia del Vallès	4,7	0,4

Font: Idescat i Cens 2021 INE

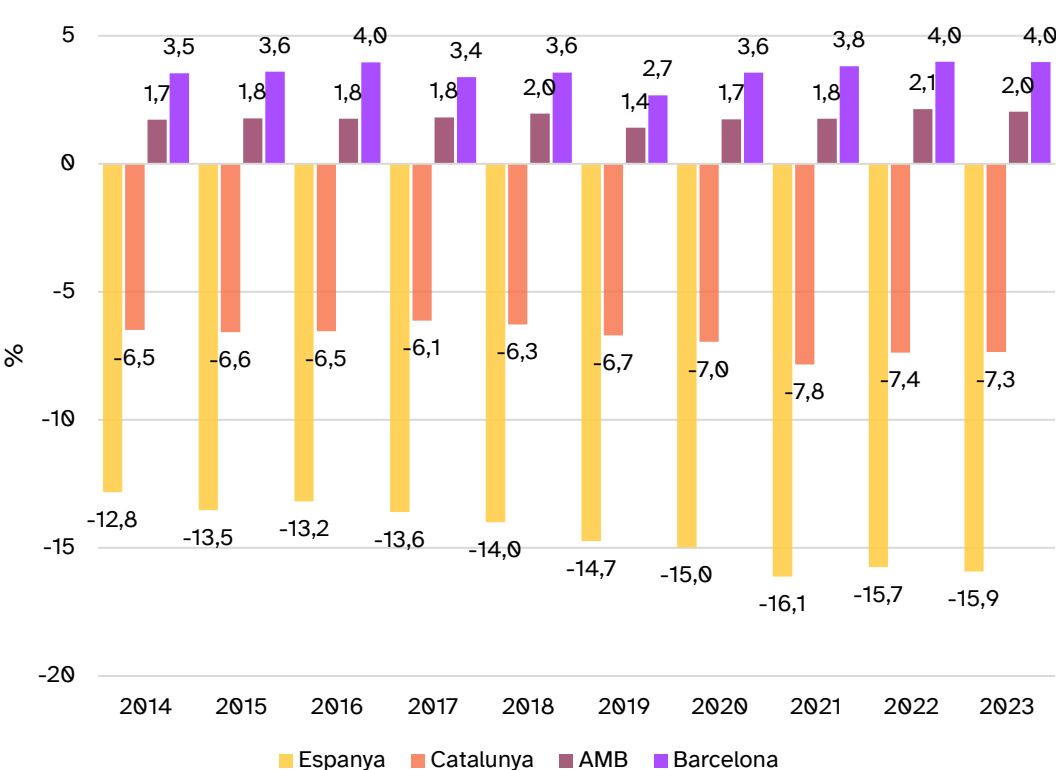
02. Grans trets econòmics

Salari mitjà per àmbit territorial, euros/any i % respecte la RMB; 2023

Font: Institut Metròpoli a partir de OMD Ajuntament de Barcelona i MCVL.

Evolució de les diferències salarials per àmbit territorial, en % respecte la RMB; 2014-2023

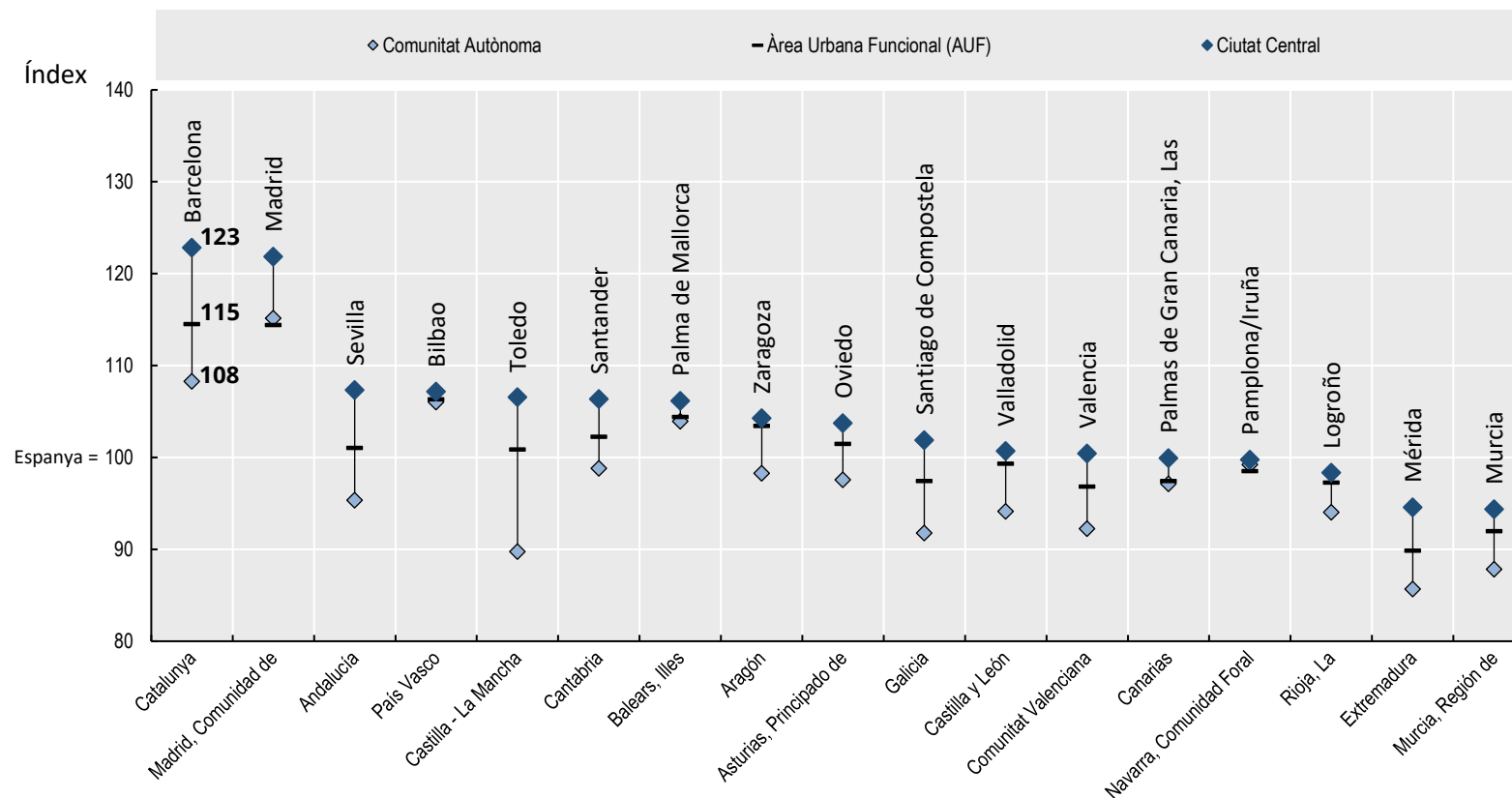

Font: Institut Metròpoli a partir de OMD Ajuntament de Barcelona i MCVL.

Els salaris són més alts al centre de la metròpoli, i convergeixen en els entorns metropolitans (2010-2021).

02. Grans trets econòmics

PPA de les CCAA, Àrees Urbanes Funcionals i les ciutats centrals, 2018

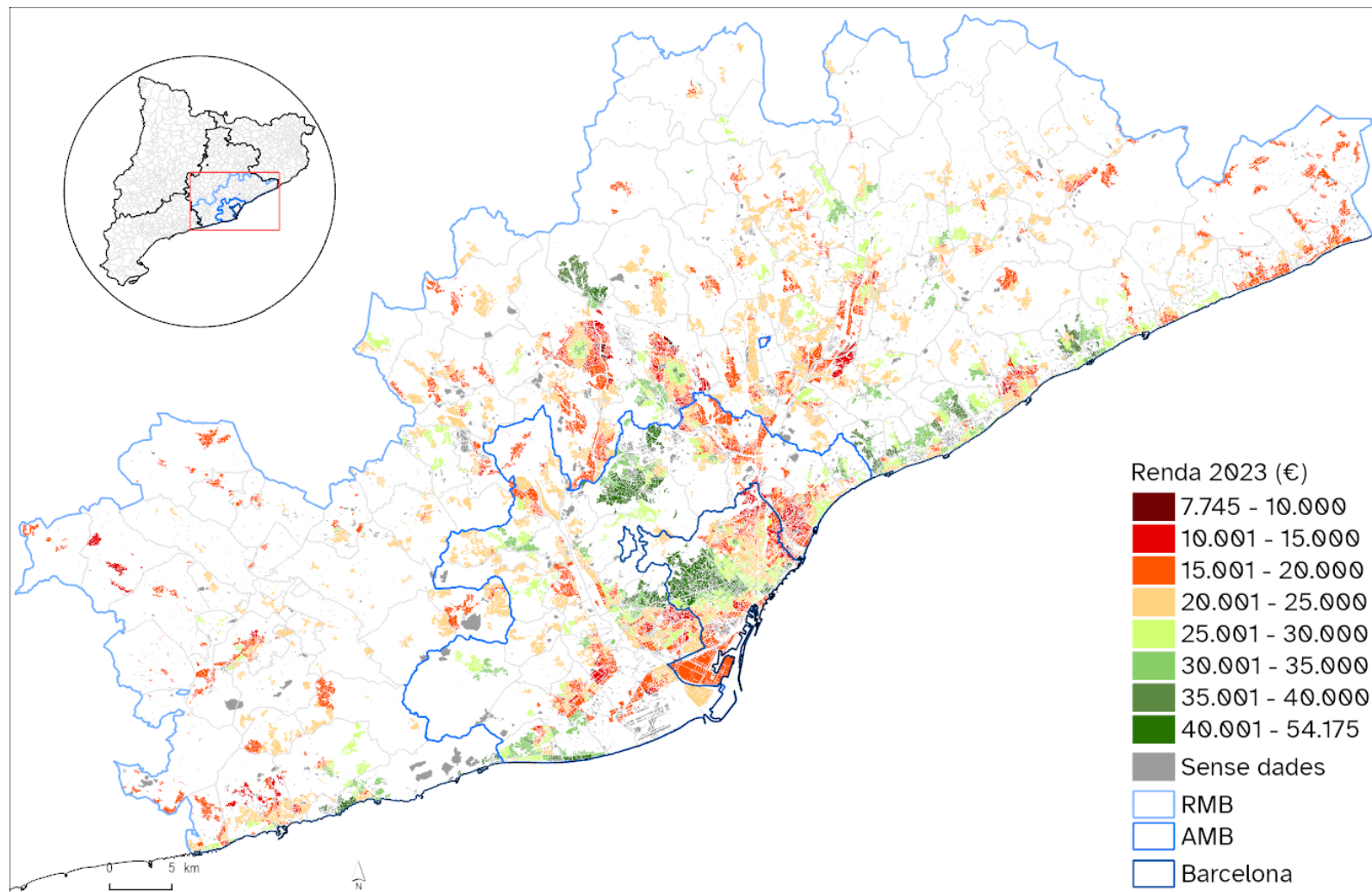

Nota: CCAA ordenades per ordre decreixent de PPA de la Ciutat Central. Per a cada CA es mostra l'AUF amb més població. Els índexs estan referenciats a Espanya = 100.

Font: Àlex Costa, Vittorio Galletto, Jaume García, Josep Lluís Raymond, Daniel Sánchez-Serra (2020). El Coste de la Vida en las Comunidades Autónomas, Áreas Urbanas y Ciudades de España, W.P. Economics 20.01, Institut Metròpoli.

02. Grans trets econòmics

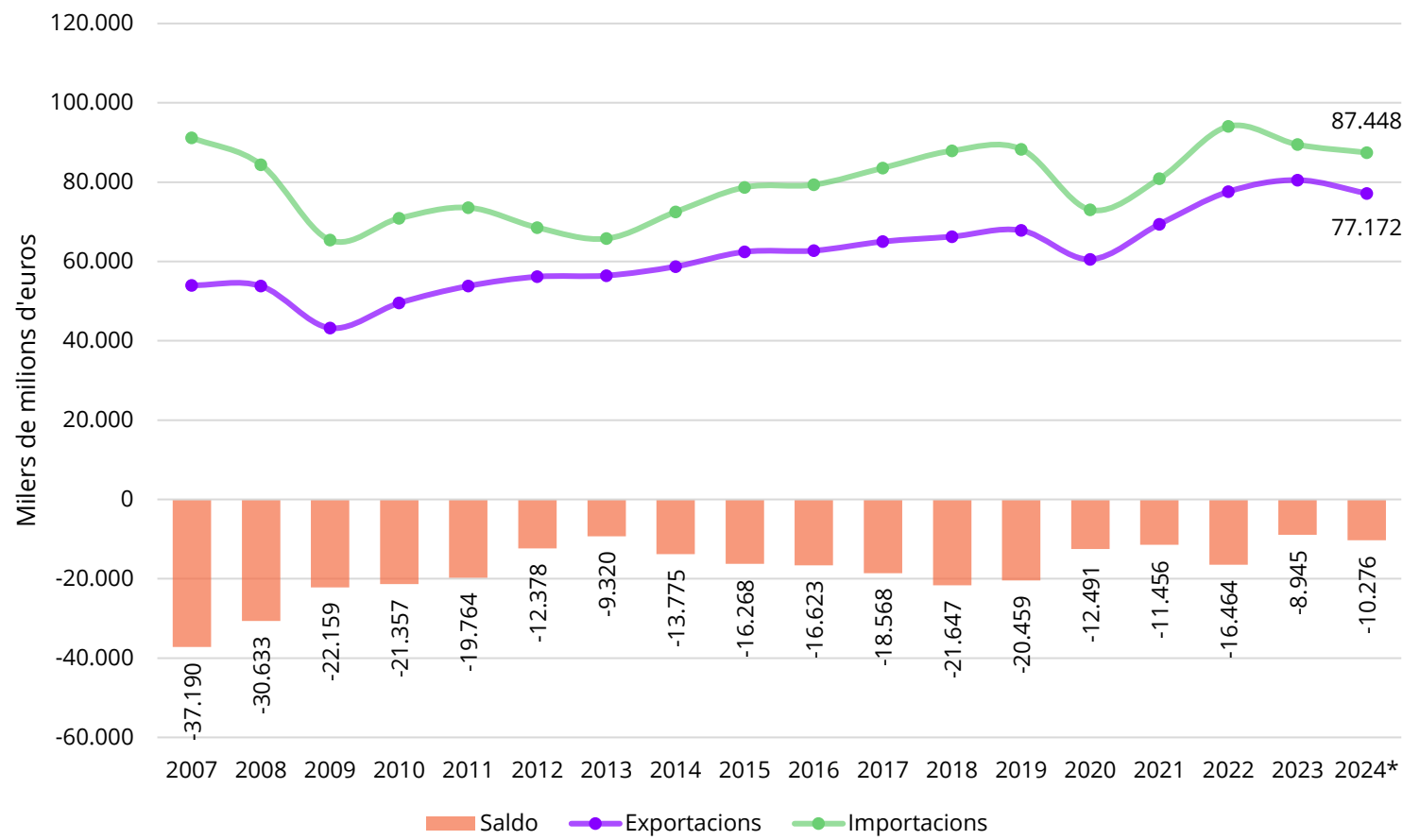
Renda mitjana per persona a la RMB per secció censal, 2023

Font: Atlas de la distribución de renta de los hogares (ADRH), INE.

02. Grans trets econòmics

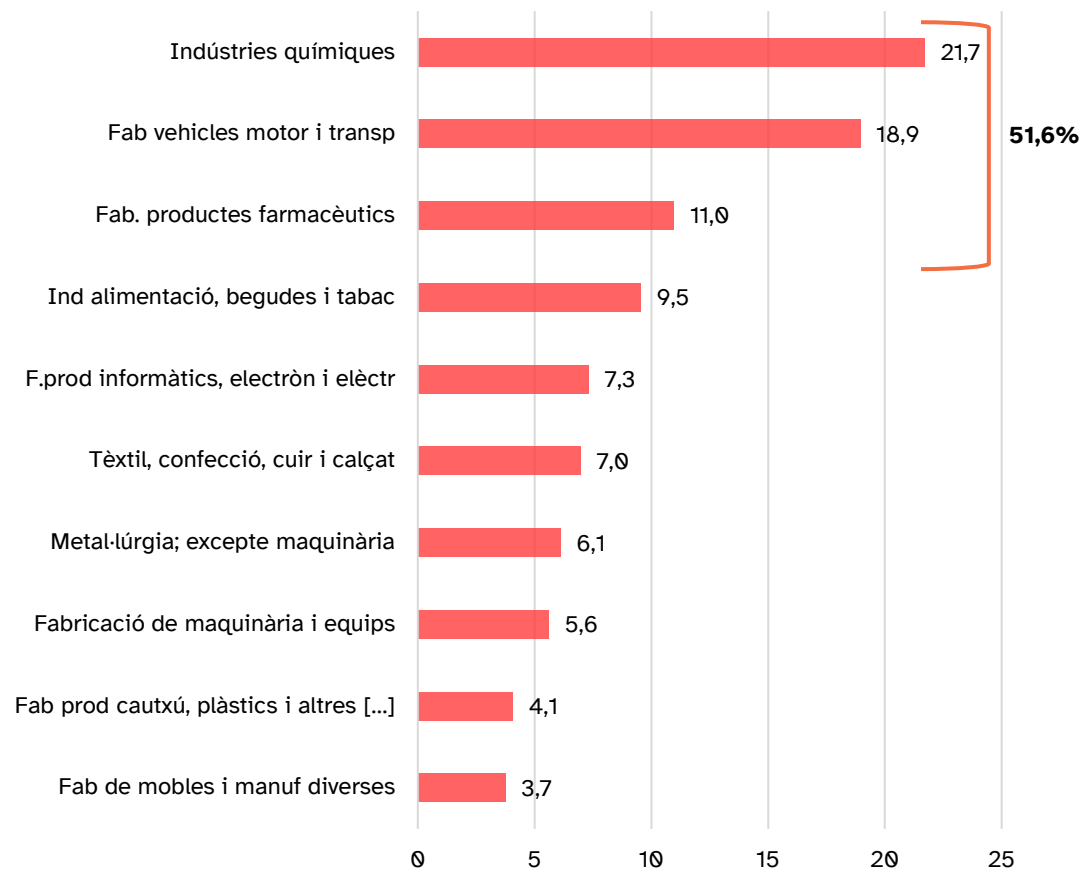
Evolució de les exportacions, importacions i el saldo comercial de la província de Barcelona, 2007-2024*

* 2024 dades provisionals.
Nota: S'ha actualitzat el valor de les exportacions i importacions a preus de l'any 2024. Aquesta actualització s'ha calculat a partir de l'IPC.
Font: Institut Metròpoli a partir de l'AEAT.

02. Grans trets econòmics

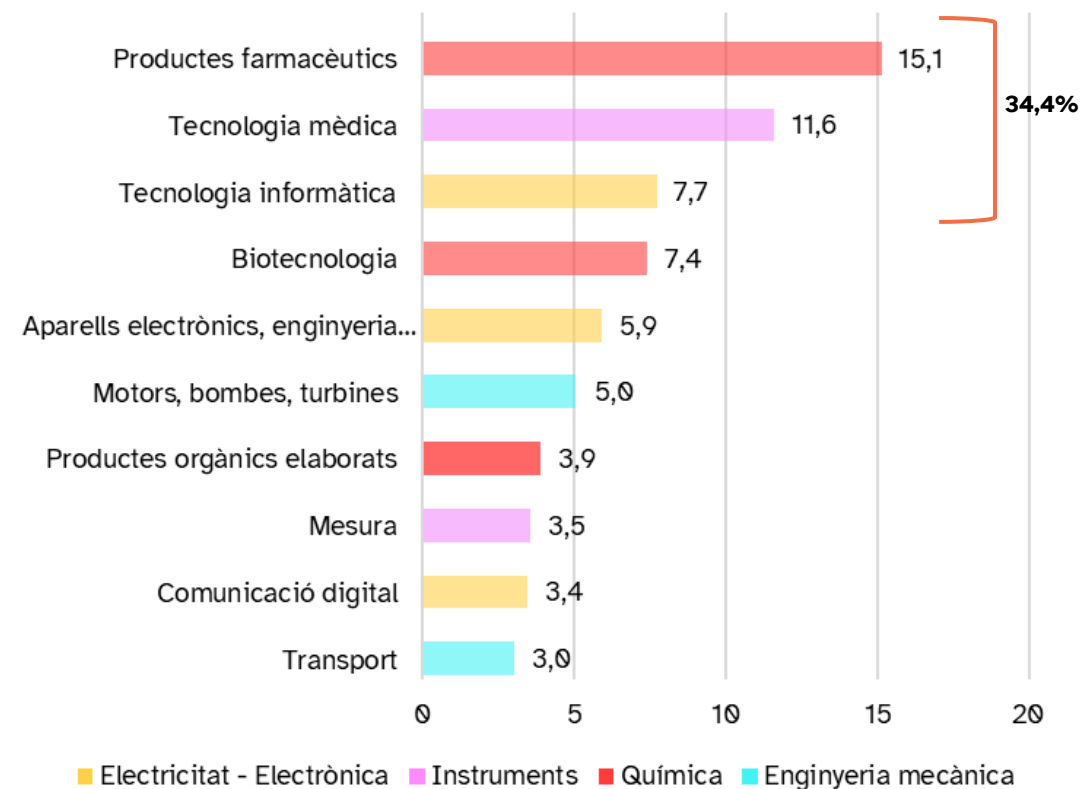
Les 10 primeres activitats econòmiques per valor de les exportacions de la província de Barcelona, en %, 2024*

* 2024 dades provisionals.

Font: Institut Metròpoli a partir de l'AEAT.

Les 10 primeres tecnologies per nombre de patents europees (EPO) a la província de Barcelona, en %, 2018-2024

Font: Institut Metròpoli a partir de OECD REGPAT database, May 2025.

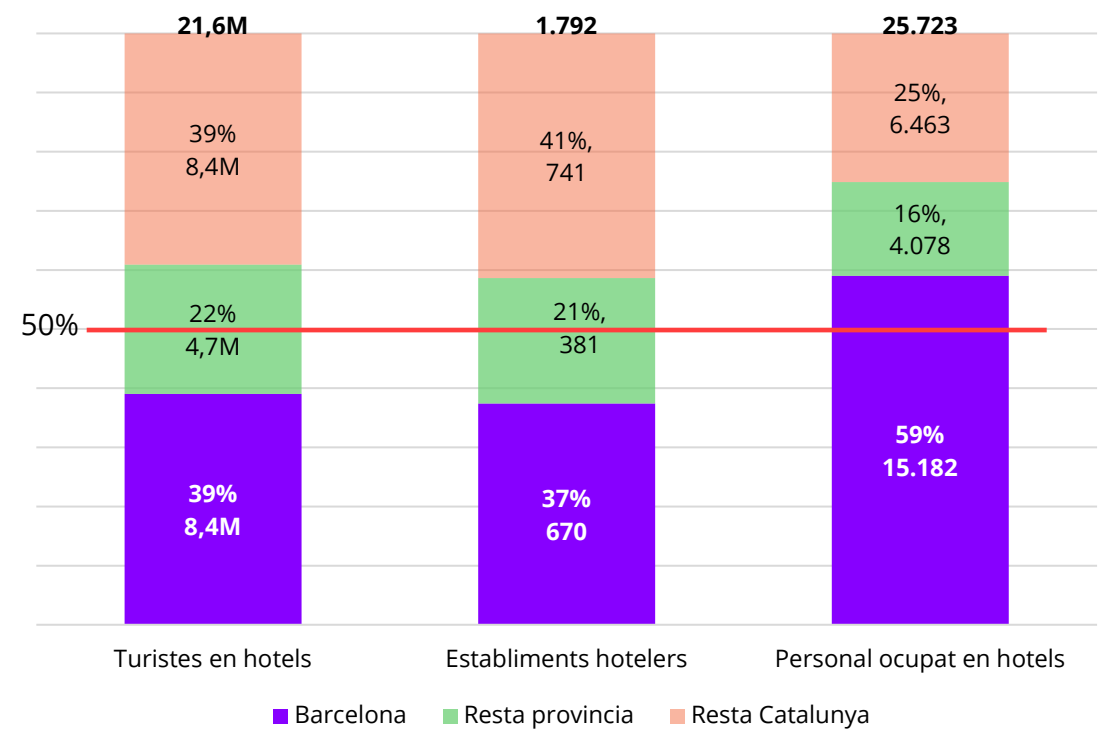
02. Grans trets econòmics

En relació al **turisme**, Barcelona província rep 21,6 milions de turistes l'any 2024, que s'allotgen 1.792 establiments hotelers que ocupen 25.723 persones.

La metròpoli de Barcelona concentra el 61% dels turistes, el 59% dels establiments hotelers i el 75% del personal ocupat en hotels respecte el total de Catalunya.

L'Institut Metròpoli treballa actualment en una estimació del PIB del sector turístic pel municipi de Barcelona

Establiments, turistes i personals ocupat en hotels de Barcelona, la resta de la província de Barcelona i la província de Barcelona, en % sobre el total de Catalunya, 2024

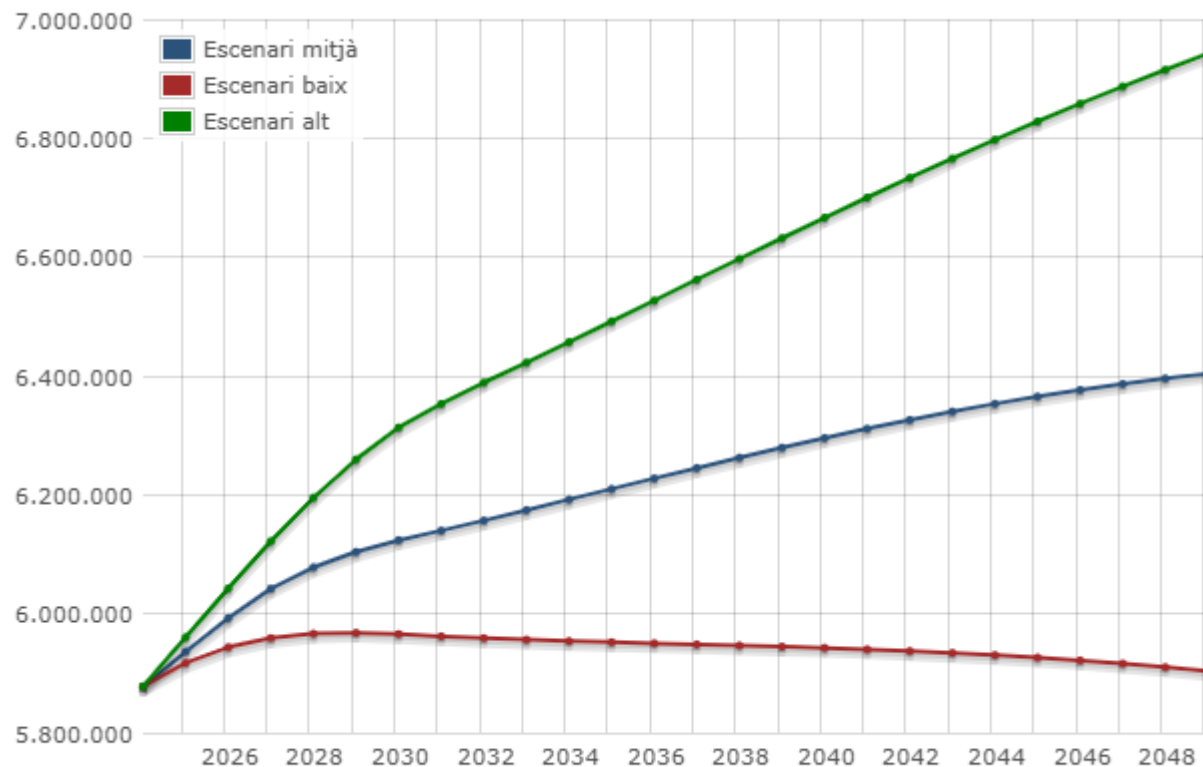
Font: Encuesta de ocupación hotelera, INE.

03

(Alguns) Reptes de futur

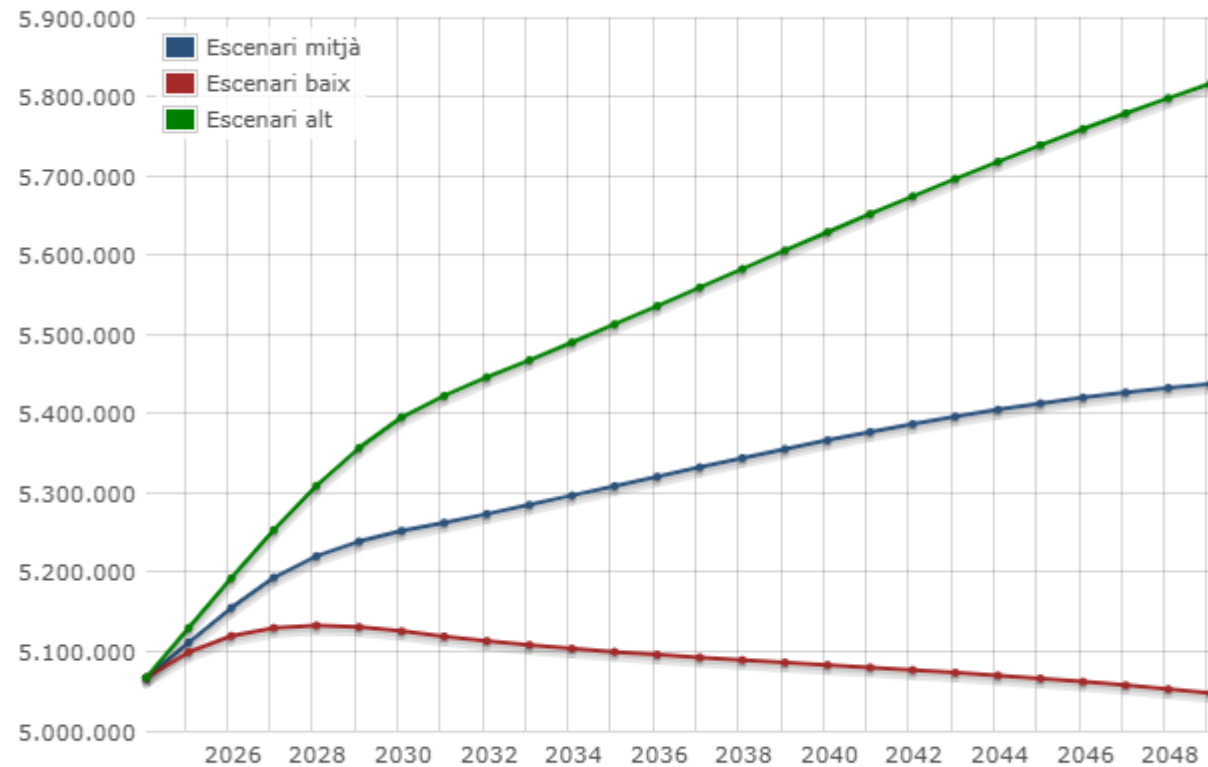
03. (Alguns) Reptes de futur

Població projectada per escenari (base 2024). Barcelona. 2024-2049

Font: Idescat. Projeccions de població (base 2024).

Població projectada per escenari (base 2024). Metropolità. 2024-2049

Font: Idescat. Projeccions de població (base 2024).

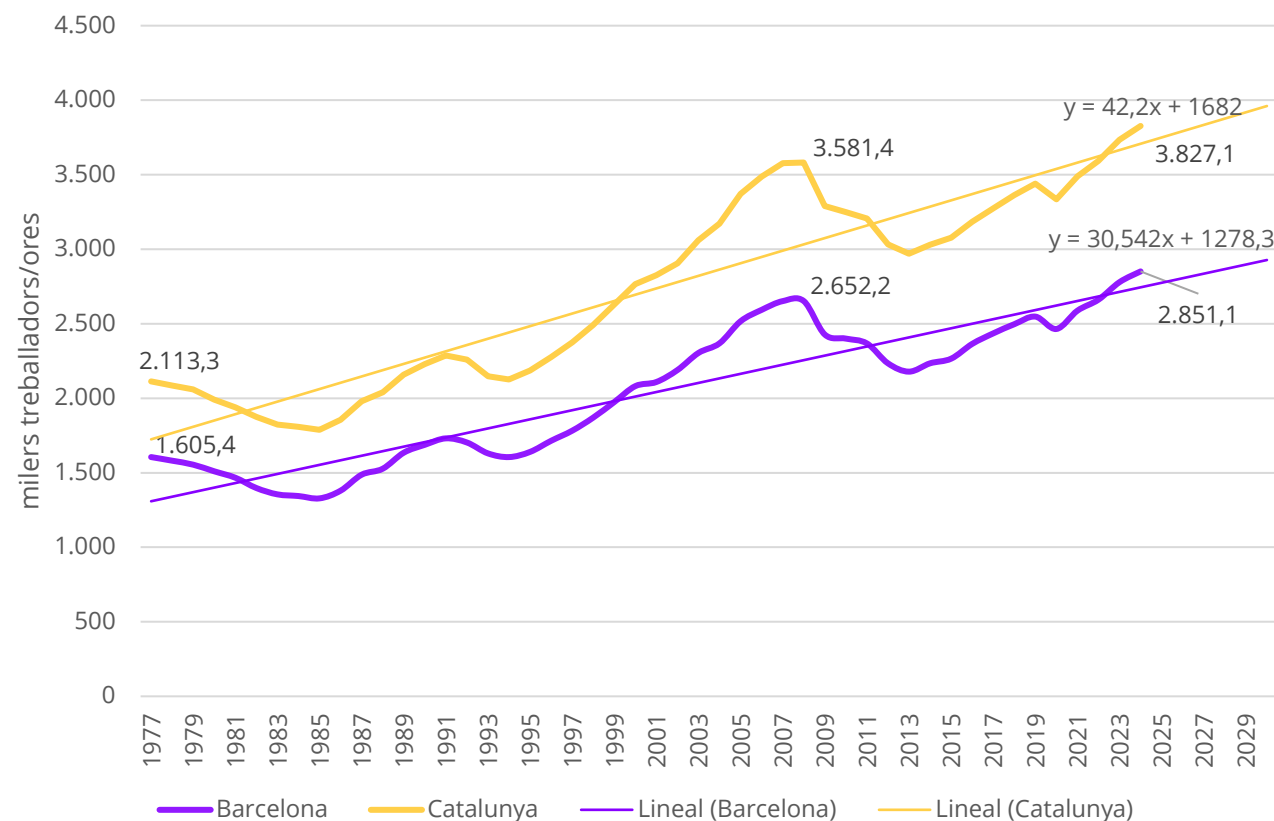
03. (Alguns) Reptes de futur

La **tendència de llarg termini** de la població ocupada a la província de Barcelona és de **creixement**, tot i les diferents crisi econòmiques.

El **pes de l'ocupació** de la província respecte Catalunya cau lleugerament de 1977 a 2008 del 76% al 74%, i es manté en el **74%**.

Resiliència: la província de Barcelona triga poc més d'un any a recuperar els nivells d'ocupació previs a la crisi de 2020 (covid-19 i guerra a Ucraïna).

Població ocupada en milers, província de Barcelona i Catalunya, 1977-2024 i tendència 2030

Font: Institut Metròpoli a partir de EPA, INE.

03. (Alguns) Reptes de futur

L'**Informe Draghi** (2024), destaca el problema del **baix creixement de la productivitat** a la UE. Identifica **tres transformacions** per augmentar el desenvolupament de la UE:

1. Augmentar la **productivitat i la innovació tecnològica**, reduint la bretxa d'innovació.
2. **Descarbonitzar l'economia** i implementar un Pla de Competitivitat que integri polítiques industrials i ambientals.
3. Enfortir **l'autonomia estratègica i la seguretat** d'Europa, augmentar la seguretat i reduir les dependències.

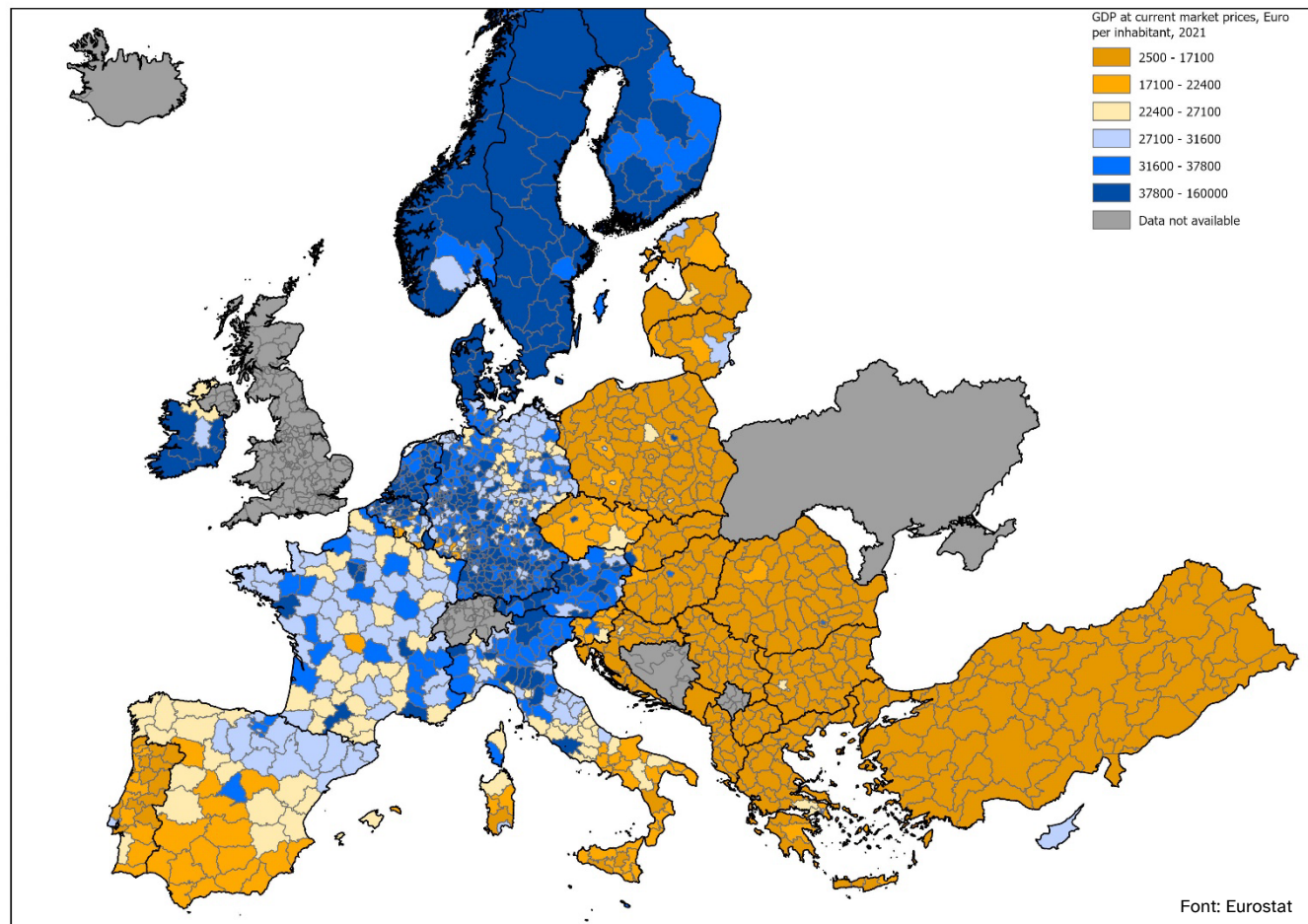
Però, com han assenyalat diversos estudiosos, l'Informe Draghi aparentment **no considera la dimensió espacial** de l'activitat econòmica, com es distribueix l'activitat econòmica als països de la UE (*space-blind*).

La manca de consideració de les diferències territorials pot afectar els **resultats de les polítiques**, amb conseqüències oposades a les esperades.

03. (Alguns) Reptes de futur

La geografia de la **desigualtat en la renda i la productivitat**

Producte interior brut (PIB) per càpita, a preus de mercat corrents per NUTS3, euros per habitant, 2021

Ø3. (Alguns) Reptes de futur

- Crisi climàtica

- Canvi tecnològic i IA

- Demografia

- Mercat de treball

- Desigualtat de renda

- Habitatge

- Mobilitat

Moltes gràcies per la vostra atenció

Sandra Aguilera

Marc Fíguls

Vittorio Galletto (Vittorio.Galletto@uab.cat)

amb el suport de Francesc Coll
(Servei de cartografia)

Edifici MRA, Segona planta
Campus de la UAB · 08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès) · Barcelona · Spain
+34 935 868 784

institutmetropoli.cat